

Integraal aanpakken

Samen werken aan duurzame &
klimaatverantwoorde veehouderij

Melkveehouders gezocht voor

Netwerk Praktijkbedrijven

Op weg naar een bestendig bedrijf in 2030.
Doe mee aan een integrale aanpak van ammoniak
en methaan in de melkveehouderij

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

verder

Inleiding

In het Klimaatakkoord staan ambitieuze klimaatdoelen benoemd voor 2030 en 2050. De melkveehouderij staat voor de uitdaging om de emissies van methaan, maar ook ammoniak, in Nederland te verlagen. Een uitdaging die hand in hand moet gaan met werkbare maatregelen in de praktijk. En een goed toekomstperspectief voor de melkveehouderij.

Er liggen kansen als er voldoende praktijkrijpe maatregelen zijn die concreet aansluiten op de bedrijfsvoering en geen tegengesteld effect hebben. En die daarnaast wetenschappelijk goed onderbouwd zijn, daadwerkelijk meetellen en geen negatief effect hebben op bijvoorbeeld diergezondheid, dierenwelzijn, weidegang of biodiversiteit. Uiteraard mét behoud van economisch perspectief. Maatregelen met maatwerk op bedrijfsniveau dus. Want niet iedere melkveehouder, bedrijf of koe is immers gelijk.

Netwerk Praktijkbedrijven:
30 melkveebedrijven die de komende 4 jaar aantonen dat ammoniak- en methaanemissies tegelijkertijd te reduceren zijn door praktijkonderzoek en integrale aanpak.

Inhoud

Inleiding	Pagina 2
De uitdaging	Pagina 4
Netwerk Praktijkbedrijven	Pagina 7
Waarmee aan de slag?	Pagina 8
Waarom meedoen?	Pagina 10
Wie kan deelnemen?	Pagina 12
Samen doen en leren	Pagina 14

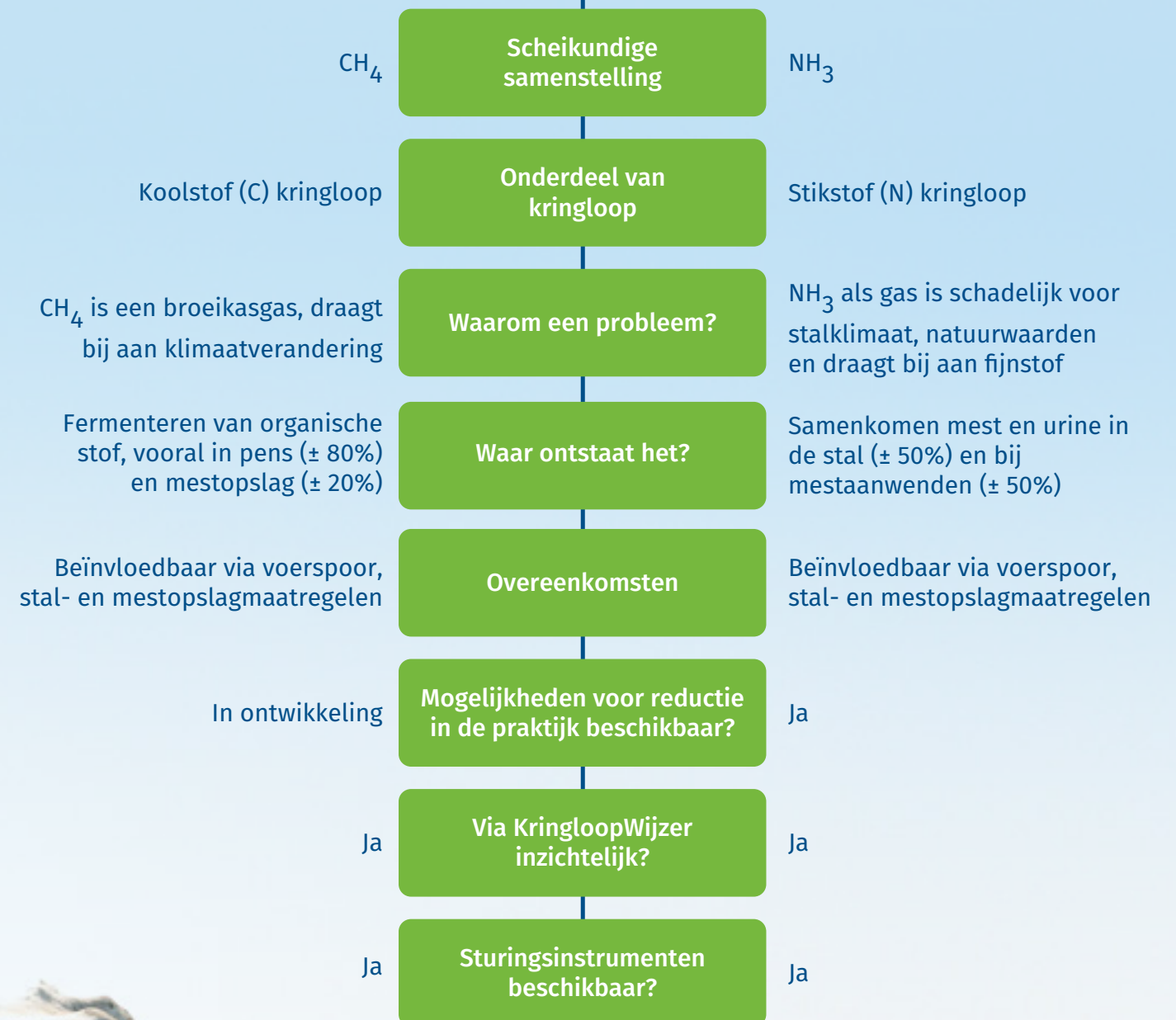
De uitdaging: integrale aanpak van ammoniak (NH₃) en methaan (CH₄)

In 2030 dienen in de melkveehouderij de ammoniak- en methaanemissies fors gereduceerd te zijn. Alleen hoe haalbaar is dat in de gangbare praktijk van alledag?

De koolstof- (C) en stikstof- (N) kringlopen zijn geen onbekenden. Er is echter nog onvoldoende bekend over de invloed van reductiemaatregelen voor ammoniak op de reductie van methaan, en vice versa. Binnen het Netwerk Praktijkbedrijven gaan alle partijen samenwerken aan praktijkonderzoek en dus werkbare oplossingen.

We willen laten zien dat reductie hand in hand kan gaan met behoud van economisch perspectief. Met oog voor de meerdere opgaven die gelijktijdig op het erf landen en inzet op meerdere bedrijfsonderdelen vragen. Met oog voor verschillen per bedrijf en regio. Ook omdat we allemaal, inclusief de overheid, het belangrijk vinden dat er ondanks alle uitdagingen ook kansen zijn en er een gezonde melkveehouderijsector in Nederland blijft.

Methaan Ammoniak

terug

verder

“De wisselwerking tussen onderzoek en praktijk is zeer belangrijk. Boeren, wetenschappers en overheid moeten samen optrekken en stappen in één keer zetten. We moeten gebruik maken van elkaars kennis en samen nieuwe ontwikkelen.”

Léon Šebek - Senior onderzoeker Wageningen Livestock Research

Netwerk Praktijkbedrijven

Veel onderzoek en diverse projecten hebben laten zien dat reductie van ammoniakemissies goed mogelijk is. Over praktische maatregelen om methaan te reduceren is echter nog veel in onderzoek.

Het Netwerk Praktijkbedrijven bouwt voort op reeds opgedane kennis en voegt nieuwe kennis door middel van praktijkonderzoek toe. Beide emissies gezamenlijk aanpakken door aan de slag te gaan met bekende en nieuwe maatregelen. Dit combineren met onderzoek op het eigen bedrijf. En laten zien hoe het werkt, met welke effecten op de emissies maar ook op je bedrijfsvoering. Je werkt dus actief mee aan praktijkonderzoek, geeft inzicht in jouw bedrijfsdata en inspireert anderen. De volledige bedrijfsvoering komt aan de orde met bijzondere aandacht voor voer- en diermanagement.

Ga jij de uitdaging met ons aan?
Kijk voor veelgestelde vragen
en aanmelden op

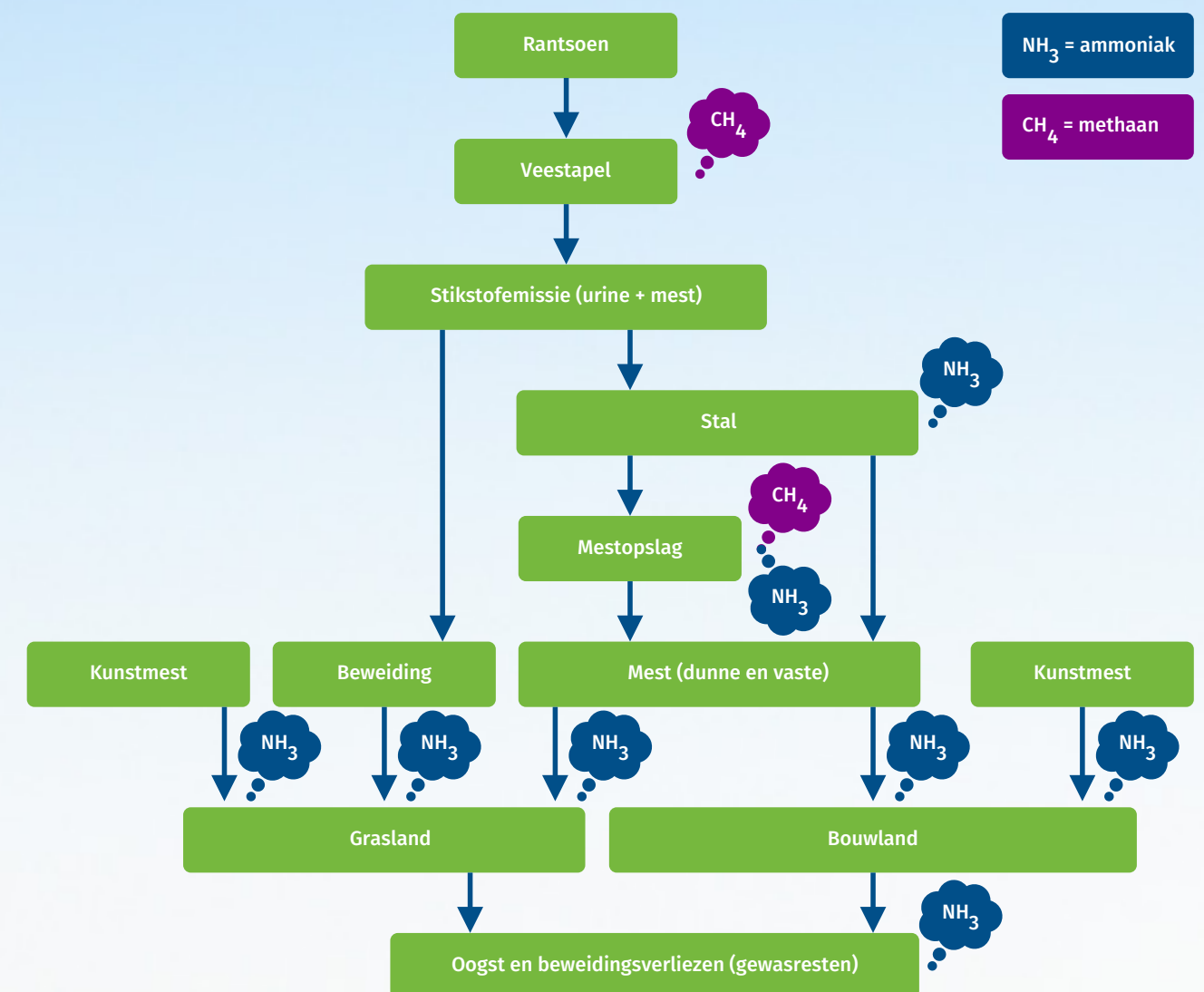
integraalaanpakken.nl

Waarmee aan de slag?

Als melkveehouder kies je bewust voor een bedrijfsstrategie die bij jouw bedrijf past. Bij het Netwerk Praktijkbedrijven kies je voor maatregelen met een gunstig effect op de emissies van methaan én ammoniak. Maatregelen om de emissies van zowel ammoniak als methaan te reduceren, werken door in het gehele bedrijf. Daarom kijken we integraal naar je bedrijf. Zeker als je serieuze emissiereducties wilt realiseren.

Waar ontstaan ammoniak en methaan? Daar zitten de aanknopingspunten om mee aan de slag te gaan. Maar ook zitten juist daar veel vragen. De rol van gras, en graslandmanagement is zo'n vraag voor praktijkonderzoek. De samenstelling van het rantsoen zal in ieder geval bij elk Praktijkbedrijf terug gaan komen.

Waar komt methaan of ammoniak vrij op de boerderij?

Waarom meedoen?

Als deelnemer van het project ...

- draag je al doende - door praktijkonderzoek - zelf bij aan nieuwe inzichten, voor jezelf en voor de sector;
- krijg je intensieve begeleiding van experts;
- vorm je een inspiratiebron voor collega's, sector, erfbetreders en loonwerkers;
- en realiseer je concreet resultaat bij het reduceren van zowel ammoniak- als methaanemissies.

Maar ook:

- doe je nieuwe kennis en praktische handvatten op over hoe een forse reductie van ammoniak en methaan uitwerkt, speciaal op jouw bedrijf;
- trek je op met collega-veehouders uit heel Nederland, toponderzoekers en netwerkbegeleiders;
- ben je een van de eersten die met nieuwe kennis en managementtools aan de slag gaat;
- leer je meer over het presenteren van jezelf en je bedrijf, in een bij jou passende vorm.

Als deelnemer van het project draag je eraan bij dat jij én de melkveehouderij in 2024 flink op weg zijn naar de klimaat- en stikstofdoelstellingen van 2030! Meld je dus snel – en uiterlijk zondag 13 september 2020 - aan.

Ga jij de uitdaging met ons aan?
Kijk voor veelgestelde vragen en aanmelden op

integraalaanpakken.nl

Wie kan deelnemen?

Iedere geïnteresseerde melkveehouder kan zich uiterlijk zondag 13 september 2020 aanmelden voor het Netwerk Praktijkbedrijven.

We zoeken deelnemers die:

- in alle provincies van Nederland wonen;
- nieuwsgierig en gemotiveerd zijn om ammoniak- en methaanemissies op het bedrijf met 30% omlaag te brengen;
- voor de komende vier jaar (tot eind 2024) via dit netwerk hieraan willen werken;
- openstaan voor adviezen en aanpassingen aan de bedrijfsvoering en hierin de grenzen durven op te zoeken;
- ervaringen willen delen met collega-boeren, adviseurs, wetenschappers, ministerie van LNV, en andere geïnteresseerden, via onder meer bedrijfsbezoeken en publicaties (bijvoorbeeld artikelen of video's);
- bereid zijn data te verzamelen en te delen (zoals cijfers uit de KringloopWijzer) en deze beschikbaar te stellen voor nadere analyse;
- groepsbijeenkomsten per jaar met de andere Praktijkbedrijven willen bijwonen.

Procedure na 13 september 2020

Na de sluitingsdatum 13 september 2020 zal een selectie gemaakt worden van de melkveebedrijven om bezocht te worden. Aan de hand daarvan wordt de definitieve selectie gemaakt. We willen graag een brede mix aan deelnemende bedrijven met een goede spreiding over Nederland, verschillende grondsoorten, en zowel intensieve als extensieve bedrijven.

Wat vraagt deelname?

Deelname aan het netwerk vraagt tijd en aandacht, gemiddeld 2-3 dagen in de maand. Het betreft op jaarbasis deelname aan 2-3 groepsbijeenkomsten, 1-2 individuele bedrijfsbezoeken, registraties en het delen van kennis en ervaringen via medewerking aan communicatie-activiteiten.

We waarderen de tijd en energie die je in het netwerk steekt en begrijpen dat deze kostbaar zijn. We zorgen daarom voor een vaste contactpersoon waar je altijd terecht kunt voor vragen. We gaan je actief helpen met advies, feedback en daar waar je hulp bij nodig hebt (ook bij de invulling van het delen van de kennis en ervaringen). Tevens krijg je een financiële vergoeding.

Praktijkonderzoek: samen doen en leren

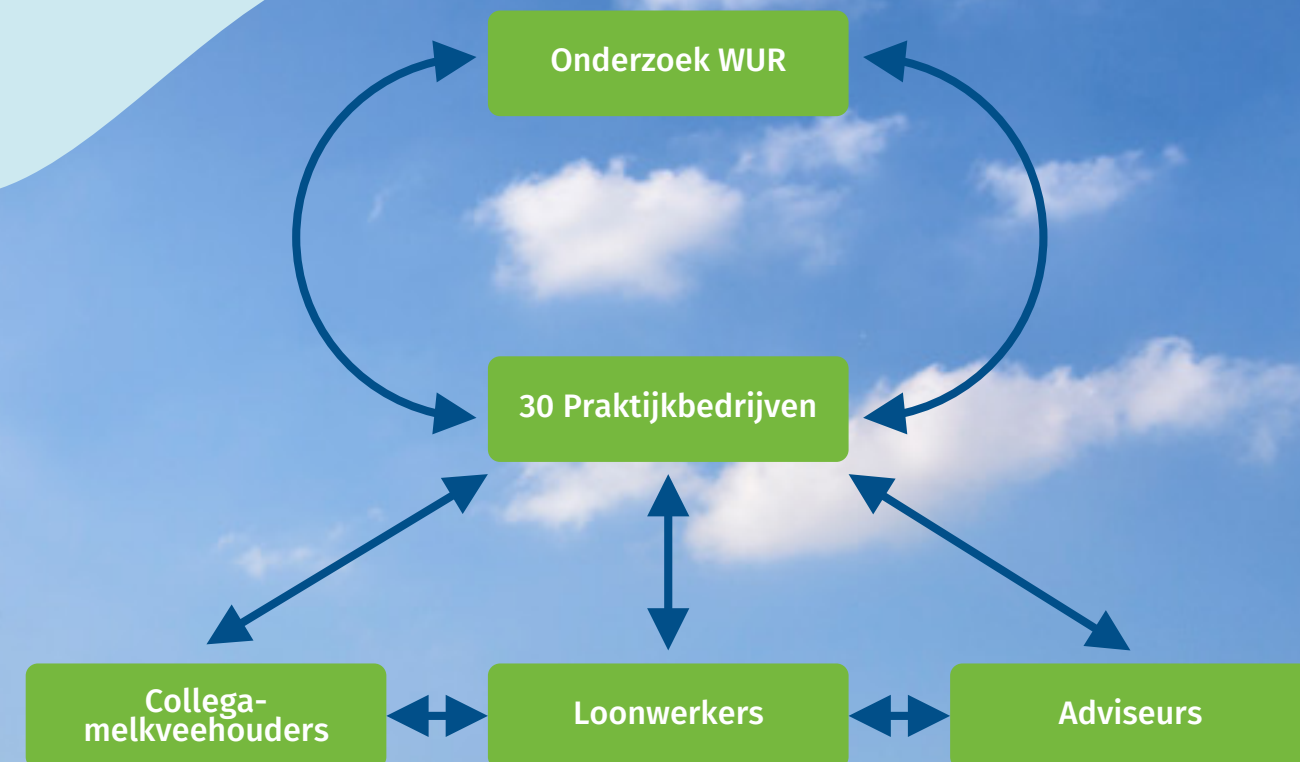
Melkveehouders in het Netwerk Praktijkbedrijven gaan op basis van bestaande (praktijk)kennis, bestaande en nieuwe onderzoeksresultaten, samen met wetenschappers en projectadviseurs:

- bedrijfsspecifieke data verzamelen;
- mee-analyseren;
- voortgang van resultaten en ervaringen bespreken;
- geïnteresseerden meenemen in de voortgang.

Zo komt in beeld wat de succesfactoren zijn en wat de mate van succes bepaalt. Ook andere melkveehouders en adviseurs kunnen meekijken en leren. De (praktijk)uitkomsten worden vervolgens weer meegenomen in vervolgonderzoek. Zo leren onderzoekers en melkveehouders ook van elkaar en worden maatregelen samen uitgewerkt.

Anderen inspireren

De ervaringen en inzichten van de 30 deelnemende melkveebedrijven resulteren in praktische handvatten die adviseurs, loonwerkers en uiteraard collega-boeren inspireren om ook aan de slag te gaan.

Eigen adviseur en loonwerker

Bij voorkeur staan je eigen adviseur en loonwerker open voor meedoen en leren. Het is van belang dat zij jou kunnen helpen bij het verminderen van de emissies. Wij nemen ze binnen het project graag mee in de zoektocht naar passende praktijkmaatregelen.

Integraal aanpakken

Samen werken aan duurzame & klimaatverantwoorde veehouderij

Het project 'Netwerk Praktijkbedrijven' is een initiatief van LTO Noord, Wageningen Livestock Research en het ministerie van LNV. De financiering is afkomstig van het ministerie van LNV in het kader van het klimaatbeleid.

Meer weten?

Nieuwsgierig geworden of heb je nog vragen? Kijk op de website integraalaanpakken.nl voor meer informatie en Vragen & Antwoorden. Heb je nog aanvullende vragen, neem dan contact op met Dieuwke de Vries via ddvries@projectenltonoord.nl.

Meld je aan!

Aanmelden is mogelijk tot en met zondag 13 september 2020.

Aanmelden

integraalaanpakken.nl

Dit project is onderdeel van de integrale aanpak methaan en ammoniak in de melkveehouderij waarin meerdere projecten in uitvoering zijn. ZLTO, LLTB en LTO Noord zijn betrokken bij de verspreiding van de behaalde onderzoeksresultaten.

WAGENINGEN
UNIVERSITY & RESEARCH

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

terug